

บทที่ ๒

กระเช้าของนางสีดา

เมื่อถึงวันเสาร์ หลังจากช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน และทบทวนบทเรียนเรียบร้อยแล้ว ซาลีก็มานั่งหน้าจอคอมพิวเตอร์ เขาคิดถึงเด็กชายผมแกละวัยไล่เลี่ยกับเขา ที่มาปรากฏตัวในจอเมื่อวันก่อน เด็กชายคนนั้นได้พาเขาเข้าสู่โลกของวรรณคดี ไปเห็นและรับรู้เรื่องราวของลูกน้อยหอยสังข์ ได้ซาบซึ้งกับความไพเราะของคำประพันธ์ และได้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ หากเป็นไปได้ เขาอยากพบเพื่อนใหม่คนนั้นอีก

เขาเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ ให้มันทำงานเหมือนทุกครั้ง แล้วเข้าสู่เว็บไซต์ *โลกวรรณคดีดอตคอม* (<http://www.lokwannakadi.com>) อย่างรวดเร็ว สักพักเด็กชายผมแกละก็โผล่หน้ามายิ้มให้เขา

“สวัสดีจ้าซาลี” เด็กชายจากโลกวรรณคดีทัก “ฉันนี่กว่าเธอจะไม่มาเสียแล้ว”

“ฉันแค่แวะมาเท่านั้น” ซาลีตอบอย่างไว้ท่า “วันนี้เธอมีอะไรจะมาอวดอีกล่ะ”

เด็กชายผมแกละยิ้ม เอียงศีรษะไปมาอย่างร่าเริง ผมแกละสอง **ปอย** ของเขา สะบัดไปมาเล็กน้อย

“เธอรู้จักกระเช้าสีดาไหม” ผมแกละถาม

ซาลีส่ายหน้า “ฉันไม่เคยได้ยินมาก่อน มันคืออะไรล่ะ”

“แล้วพรายไม้กับพรายน้ำล่ะ เธอรู้จักหรือเปล่าซาลี” เด็กชายจากโลกวรรณคดีถามต่อไปอีก

ซาลีส่ายหน้าอีกครั้ง “ไม่รู้ ฉันไม่ค่อยรู้อะไรนักหรอก”
“ແ່ງຈິ່ງ ເຮົາບໍ່ຄ່ອຍຮູ້ອ່າວາເສີຍເລຍ” ພມແກລະຕຳຫນີ
“ກໍ່ຈິ່ງບໍ່ໃຊ້ເດັກສມັຍໂບຣາຣນີ້” ສາລີ່ວາ ຮູ້ສຶກຈຸນຊື່ນມາທັນທີ “ເຮົາຈະ
ບອກອ່າວາກັບຈິ່ງກໍ່ບອກມາເຄອະ ອຍ່າມັວໂອ່ເອັ່ເສີຍເວລາ”

ເດັກຂາຍພມແກລະບໍ່ພູດອະໄວອີກ ແຕ່ທັນໃດນັ້ນ ສາລີ່ໄດ້ຍິນເສີຍເພມີອນ
ຄນອ່າວາເນັ່ງສື່ອດັ່ງຊື່ນເບາງ ແລ້ວຄ່ອຍໆ ຂັດຊື່ນເປັນລຳດັບ

กระเข้าสี่ดา

พรายไม้กับพรายน้ำเป็นญาติจําพวกหนึ่ง ญาตินั้น คือ
อมมนุษย์ มิใช่คนหรือสัตว์ ไม่มีใครเห็นตัว แต่อาจสำแดง
ให้เราเห็นตัวเป็นรูปคนได้ ญาติที่เป็นพรายไม้หรือพรายน้ำ
กล่าวกันว่า มีตัวเล็กจิ๋วสวยงาม สามารถสำแดงให้เห็นตัว
เป็นรูปคนหรือรูปอะไรได้ต่างๆ ทั้งให้ดีหรือให้ร้ายแก่มนุษย์ได้
ด้วย มีนิสัยชอบเล่นสนุก ประชุมร้องรำทำเพลงกัน พรายไม้
เป็นเพศชาย อยู่ตามต้นไม้น้อยป่า พรายน้ำเป็นเพศหญิง
และเป็นสาวงาม ทั้งพรายไม้และพรายน้ำชอบคนดี ถ้าใคร
ทำดี เป็นต้นว่า มีใจเมตตากรุณา ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เห็น
แก่ตัว ก็มาปรากฏให้เห็นรูปอันน่ารัก สนทนาปราศรัย
เป็นที่สนิทสนม...

เสียงอ่านหนังสือหยุดลงกะทันหัน เด็กชายผมแกละชี้มำก้านกล้วย
ไพล่หน้ามาอีกที

“เป็นอย่างไรชาลี เธอพอจะรู้จักพรายไม้กับพรายน้ำบ้างแล้วสินะ”

“แล้วฉันจะเห็นตัวของพวกเขาไหม” ชาลีถาม

“อาจเห็น ถ้าเธอทำตัวดีๆ เหมือนเด็กหญิงชั้นทอง นพกุล” ผมแกละว่า

“ใครคือเด็กหญิงชั้นทอง” ชาลีสงสัย

“อยากรู้ก็ตามฉันมาสิ”

ทันใดนั้นเอง ชาลีรู้สึกเหมือนกับว่า เขาได้หลุดเข้าไปอยู่ในจอ
คอมพิวเตอร์อีกครั้ง คราวนี้เขาไม่รู้สึกอึดอัดเหมือนครั้งก่อน เขาเห็น
เด็กชายผมแกละเดินนำหน้าเข้าไปในป่าแห่งหนึ่ง เป็นป่าโปร่ง มีต้นไม้
แปลกๆ ที่เขาไม่คุ้นเคย ลมพัดมาเย็นสบาย เสียงนกร้องมาจากที่ไกลๆ ชาลี
รู้สึกปลอดโปร่งอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน และแล้วเสียงอ่านหนังสือก็ดังขึ้นอีก
ไม่เพียงแต่เท่านั้น เขายังรู้สึกเหมือนกับได้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดย
ตลอด

วันหนึ่ง หนูน้อยชั้นทอง นพกุล นึกว่าพวกพรายไม้จะ
พากันมาเล่น ชั้นทองเคยได้ยินว่า พวกเด็กๆ หรือผู้ใหญ่
ก็ตาม ไม่มีใครเห็นพรายไม้ได้เลย แต่ชั้นทองคิดว่า ถ้า
ตนเป็นเด็กดี มี**วัฒนธรรม**ตามแม่สอน คงเห็นพรายไม้ได้
สักคราวหนึ่ง แม่สอนชั้นทองอยู่เสมอ ให้เป็นคนอารีต่อ
เพื่อน รู้จักเกรงใจผู้อื่น เช่น ไม่หยิบฉวยสิ่งของคนอื่นก่อน
ที่เจ้าของอนุญาต ประพฤติตัวเป็นคนสุภาพ อยากรู้ได้อะไร
เมื่อเขาให้ก็ไม่โลภมาก ชั้นทองทำตามแม่สอนจนชินเป็น
นิสัย เป็นที่**รักสุดสวาสดี**ของแม่

เวลาค่าเดือนหงาย ถิ่นของพรายไม้สว่างกระจ่างแจ้ง พวกพรายไม้ได้มาประชุมกัน ครั้นได้เวลาเล่นสนุก นางพรายน้ำแจกกระเช้าแก่พวกพรายไม้ตัวละใบ พรายไม้ตัวสุดท้ายได้กระเช้าแล้ว พุดแนะขึ้นว่า ควรเล่นเก็บของใส่กระเช้าแข่งกัน ทุกรายตกลงว่าเป็นกีฬาที่แสดงความว่องไวอันสนุก ลงท้ายผู้ชนะได้รางวัลคือจับคู่เต้นรำกับนางพรายน้ำเจ้าของกระเช้าผู้สวยสด

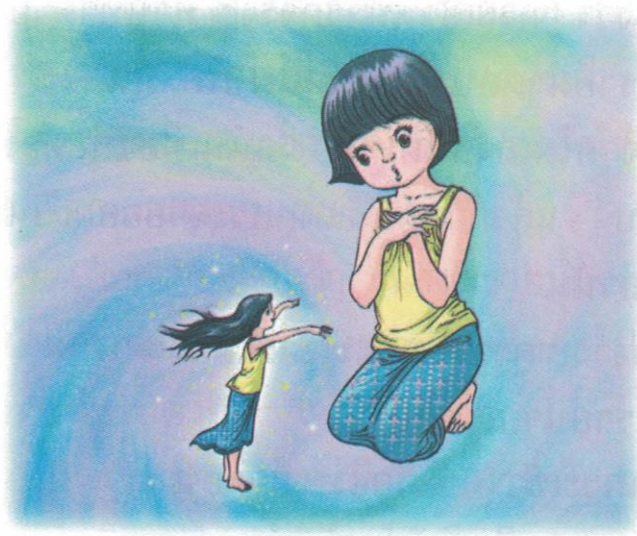
ชั้นทองออกจากบ้าน เดินพลางดูพลางว่าจะเห็นพรายไม้บ้างหรือไม่เห็นแต่กระเช้าเล็กๆ กลิ้งเกลื่อนอยู่ กระเช้าเหล่านั้น พวกพรายไม้ที่เล่นวิ่งเก็บของเลิกแล้วทิ้งไว้กระจัดกระจาย ชั้นทองรู้สึกแปลกใจว่า ใครเอากระเช้านี้มา เหล่านี้มาจากไหน และชอบใจที่เป็นใบเล็กๆ น่าเอ็นดูมาก

ขณะนั้นเป็นเวลาเลิกการรื่นเริงแล้ว พวกพรายไม้พากันกลับ ส่วนพรายน้ำผู้เรียบร้อย ยังกำลังเดินไปเก็บกระเช้าเพื่อมิให้รกที่ ชั้นทองยิ่งประหลาดใจมาก ที่เห็นกระเช้าลอยขึ้นเองที่ละใบ แล้วลอยไปรวมกองอยู่แห่งหนึ่ง มีอาการเหมือนคนเก็บขึ้น แต่ไม่เห็นตัวคน เห็นแต่กระเช้ายกตัวขึ้นเอง ความจริง นางพรายน้ำก็เดินไปเก็บตามธรรมดา หากแต่ไม่มีใครเห็นตัวได้ คงเห็นแต่กระเช้า ชั้นทองคะเนว่า คงมีอะไรที่มายกกระเช้าขึ้นเป็นแน่ และอันนั้นคงเป็นพรายไม้ ที่ตนแลไม่เห็น นิสัยของชั้นทองชอบช่วยผู้อื่น จึงเดินไปช่วยเก็บกระเช้าตามดินแล้วนำไปรวมที่กองจนหมด และนั่งดูอยู่ ให้นึกอยากไปเล่นบ้าง แต่ก็ไม่กล้าหยิบฉวย กลัวเจ้าของจะว่าเอา...

ในขณะนั้น ชาลีรู้สึกตื่นเต้นจนบอกไม่ถูก คล้ายกับว่าเขายืนอยู่ในป่าแห่งนั้นเพียงลำพัง มองเห็นเด็กหญิงชั้นทองผู้มีน้ำใจ แต่เด็กหญิงชั้นทองไม่เห็นตัวเขา เขาอยากรู้หนักว่า ชั้นทองจะมีโอกาสมองเห็นพรายน้ำหรือไม่ อยากจะถามเด็กชายผมแกละ แต่ก็ไม่รู้ว่าหายไปไหนเสียแล้ว

แต่แล้ว เหมือนเด็กชายจากโลกในวรรณคดีอ่านความรู้สึกของเขาออก อีกครู่หนึ่ง ชาลีก็ได้ยินเสียงอ่านหนังสือดังขึ้นอีกครั้ง

นางพรายน้ำชอบใจความอารีและความสุจริตของชั้นทอง ขณะนั้น ชั้นทองรู้สึกเหมือนมีมือเล็กๆ เอาอะไรมาป้ายที่ตาเย็นๆ แล้วก็แลเห็นตัวนางพรายน้ำสูงสักห้าสิบเซ็นต์ ขนาดเท่าตุ๊กตา ยืนยิ้มแฉ่งอยู่ตรงหน้า รูปร่างสะสวย หน้าตาหมดจด แต่งตัวเหมือนกับชั้นทองทุกอย่าง ชั้นทองปราศรัยว่า “สวัสดี” แล้วพูดต่อไปว่า “ฉันเห็นจะเป็นคนดีนะ จึงแลเห็นท่านได้ แม้ฉันอ่านหนังสือพบเรื่องพรายไม้ เล่าให้ฉันฟัง ฉันก็นึกอยากเห็นตัวเหลือเกิน เขาว่าต้องเป็นคนดี จึงจะเห็นพรายไม้ได้ นี่ฉันเห็นท่านแล้ว ฉันก็เป็นคนดีนะ”

นางพรายน้ำบอกว่า “หนูเป็นคนดีที่เดียว มีน้ำใจอารี
ดีมาก และสุจริตด้วย ฉันชอบความอารีและความสุจริต
ของหนู จึงทำให้หนูเห็นตัวฉัน ฉันไม่ใช่พรายไม้ พรายไม้
เขาเป็นผู้ชาย ฉันเป็นพรายน้ำ เมื่อหนูเห็นฉันได้ ก็แลเห็น
พรายไม้ทั้งหลายได้เหมือนกัน แต่เดี๋ยวนี้พรายไม้กลับไป
หมดแล้ว เหลือแต่ฉันเก็บกระเช้าอยู่”

ขันทองว่า “กระเช้านี้น่ารักจริงๆ ท่านทำด้วยอะไร”

นางพรายน้ำตอบว่า “ฉันไม่ได้ทำมันดอก มันเป็น
ผลออกมาจากไม้เถาชนิดหนึ่ง ผลนั้นเมื่อแก่ ตอนบนแยก
เป็นหกกลีบ แล้วก้านผลก็แตกกระจายออกเป็นสาแทรก
หิวกลีบเหล่านั้น”

ขันทองว่า “ดูรูปเป็นกระเช้าที่เดียว”

นางพรายน้ำเล่าต่อไปว่า

“เดิมก็เป็นกระเช้า มีเรื่องว่าเมื่อก่อน
นานมาแล้ว นางสีดาถูกทศกัณฐ์
อุ้มเอาตัวเหาะไปกระเช้าของนางสีดา
หลุดลงมากลางป่า กระเช้านั้น
เป็นของวิเศษ เทวดาเจ้าป่า
เสียตายเป็นจะหายไปเสีย จึงช่วย
ให้ออกรากงอกเป็นเถาแล้วก็มี
ผลสีบตลอดมาจนถึงบัดนี้ เป็น
ที่ระลึกถึงนางสีดา”

ขันทองว่า “ขอฉันไปเล่น
บ้างได้ไหม”

นางพรายน้ำว่า “ได้ซีที่รัก เชิญหยิบไปตามความพอใจ”
ชั้นทองอยากได้มากๆ แต่เกรงใจเขา แลดูตาพลาจ แล้ว
หยิบมาเพียงใบเดียว

นางพรายน้ำรู้ที่ ยังกู้สึกเอ็นดูชั้นทองมากขึ้น หยิบส่ง
ให้จนเต็มทั้งสองมือน้อยๆ ของชั้นทอง และพูดชมว่า

“ชั้นทอง หนูเป็นคนดีมาก มีความอารีชอบช่วยเหลือ
ผู้อื่น มีใจสุจริต ไม่เอาสิ่งของก่อนเจ้าของให้ ทั้งไม่โลภมาก
หนูดีพร้อมทุกอย่าง ต่อไปนี้ เมื่อถึงวันดีคืนดี เดือนหงาย
พระจันทร์เพ็ญเช่นนี้ หนูมาที่นี้อีกซิ ฉันจะทำให้หนูได้เห็น
พวกพรายไม้มาประชุมกันเล่นรื่นเริง”

ทันใดนั้น ชั้นทองรู้สึกว่า นางพรายน้ำยกมือมาเช็ด
ตาของตน แล้วก็แลไม่เห็นนางพรายน้ำอีกต่อไป และกอง
กระช้ำก็หายวับไปด้วย

ชั้นทองหิ้วกระช้ำเต็มสองมือกลับบ้าน เล่าเรื่องให้
แม่ฟัง แม่ดีใจที่ลูกเป็นคนพิเศษได้เห็นนางพรายน้ำ แล้ว
ขอดูกระช้ำ เมื่อพิจารณาดูแม่บอกว่า “ผลไม้แม่เคยเห็น
นางพรายน้ำนั้นรู้เรื่องดีว่า เดิมเป็นกระช้ำของนางสีดา เรา
ก็เรียกว่า ‘กระช้ำสีดา’ นั้น
แหละดี”

แม่ชั้นทองก็ไปเล่าเรื่องนี้
ให้เพื่อนบ้านฟัง แต่นั้นมา
ผลของเถาไม้ชนิดนี้ จึง
เรียกกันว่า กระช้ำสีดา

ชาลียิ้มอย่างมีความสุข พลอยดีใจไปกับเด็กหญิงชั้นทองด้วย เขาอยากเป็นเหมือนชั้นทองบ้าง จะได้เห็นนางพรายน้ำผู้สวยงาม แต่เขารู้ว่านั่นเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ เพราะชั้นทองเป็นคนที่อยู่ในโลกของหนังสือ

“สนุกไหมชาลี” เด็กชายผมแกละโผล่หน้าทะเล้นมาถาม

“สนุก และน่ารักมาก ฉันจะพูดอย่างไรดีล่ะ ฉันว่าเป็นเรื่องที่ยิ่งงามมาก ไซ้! ฉันควรจะใช้คำนี้มากกว่า”

“เยี่ยมไปเลยชาลี” ผมแกละชม พรางปรบมือให้ “ฉันดีใจที่วรรณคดีเรื่องนี้ทำให้เธอรู้สึกดี”

“ผมแกละ” ชาลีเรียกเพื่อนใหม่ “ฉันอยากรู้ว่า ทศกัณฐ์กับนางสีดา นี่เป็นใครกัน ทำไมนางสีดาต้องถูกทศกัณฐ์อุ้มเหาะไปด้วย นางเดินไม่ได้หรืออย่างไร”

ผมแกละหัวเราะลั่น แล้วว่า “ถ้าอยากรู้จักทศกัณฐ์กับนางสีดา เธอต้องไปอ่านวรรณคดีเรื่อง **รามเกียรติ์** สองคนนี้เป็นตัวละครในเรื่องนี้ รับรองว่าเธอจะต้องชอบ”

“ตกลง ฉันจะไปหาเรื่องนี้มาอ่าน ว่าแต่เธออย่าลืมแวะมาเยี่ยมฉันอีกนะ”

“แน่นอน ฉันจะมาพาเธอไปท่องโลกวรรณคดีกันอีก คราวหน้าเธอจะชวนเพื่อนมาด้วยก็ได้นะ ฉันยินดีเสมอ”

พูดจบ เด็กชายผมแกละก็ขึ้นขี่ม้าก้านกล้วย ก่อนจะออกปากลา เขาไม่ลืมหันมาโบกมือให้ชาลีอีกครั้งหนึ่ง

